

PORT OF MOERDIJK

KWARTAALRAPPORTAGE

2^e KWARTAAL

2019

**HAVENBEDRIJF
MOERDIJK**

**Kwartaalrapportage
2^e kwartaal 2019**

Inhoudsopgave

VOORWOORD	4
PROGRAMMA COMMERCIEËLE EXPLOITATIE	5
EXPLOITATIE DROOG.....	5
EXPLOITATIE NAT	5
PROGRAMMA RUIMTELIJKE ONTWIKKELING, MILIEU EN DUURZAAMHEID	7
RUIMTELIJKE ONTWIKKELING.....	7
MILIEU	7
DUURZAAMHEID.....	8
PROGRAMMA VEILIGHEID & HAVENMEESTER	9
VEILIGHEID	9
HAVENMEESTER	9
PROGRAMMA INFRASTRUCTUUR EN BEHEER	11
INFRASTRUCTUUR	11
BEHEER NAT	11
BEHEER DROOG.....	12
PROGRAMMA BEDRIJFSVOERING	13
BESTUUR, STRATEGIE EN PUBLIC AFFAIRS	13
JURIDISCHE ZAKEN	13
FINANCIËN	14
COMMUNICATIE	14
PERSONEEL EN ORGANISATIE	15
INFORMATISERING EN AUTOMATISERING.....	16
FACILITAIRE ZAKEN.....	17
EXPLOITATIEOVERZICHT	18
TOELICHTING OP EXPLOITATIEOVERZICHT	19
FINANCIERING EN TREASURY	24

N.B. Vanwege afrondingen van bedragen kunnen afrondingsverschillen in de tabellen van deze kwartaalrapportage staan.

Voorwoord

In de vorige kwartaalrapportage vermeldde ik de sterke start van de zeevaart aan het begin van het jaar. In het tweede kwartaal zien we de overslag per zeevaart stabiliseren, met een lichte groei van 2% ten opzichte van vorig jaar. We verwachten dat dit te maken heeft met het uitstel van de Brexit, waar in het eerste kwartaal grote voorraden werden aangelegd, is men nu in afwachting over wat nu te gebeuren staat, dat ook gepaard gaat met een verminderde afname van producten. Helaas zien we de overslag per binnenvaart verder teruglopen tot 9%. Dit wordt met name veroorzaakt door grote stagnatie van de overslag door problemen bij een bedrijf. Ook bij twee andere bedrijven zien we de overslag dalen. De totale overslag komt hiermee uit op een daling van 5%.

Met de nieuwe treinverbinding op Wroclaw in Polen liggen er in ieder geval kansen. Schavemaker opereert sinds 30 april een tweewekelijkse verbinding op deze bestemming en het is de ambitie om snel op te schakelen naar vier vertrekken per week.

Minder goed nieuws was er van de Raad van State. De recente uitspraken rond de PAS-wetgeving zijn ingrijpender dan verwacht en zorgen voor onduidelijkheid en vertraging van ruimtelijke ontwikkelingen en bedrijfsvestigingen. Niet alleen voor het Logistiek Park Moerdijk, maar juist ook voor het bestaande gebied. In september is een zitting gepland voor de behandeling van het LPM. Het ministerie van LNV werkt op dit moment aan een plan van aanpak, waarvoor een crisisteam is opgericht om snel tot een oplossing te komen. Wij zetten ons in om de belangen van onze bedrijven en onze terreinen bij de betrokken partijen goed voor het voetlicht te brengen.

Gelukkig zijn er ook positieve ontwikkelingen te melden. We investeren volop in innovatieve technieken en ontwikkelingen om onze haven aantrekkelijk, maximaal bereikbaar en veilig te houden. Zo maakten we dit kwartaal voor het eerst *smart inspections* van ons onderwaterareaal. Gedurende drie weken zijn 3D beelden gemaakt, waarmee een 3D model van de assets is gemaakt. Op basis van dit model kunnen we ons beheer en onderhoud slimmer en efficiënter uitvoeren.

In het project PASSAnT – waar we samen met diverse partners streven naar veiligere havenomgevingen in Nederland en België – zijn belangrijke stappen gezet in de ontwikkeling van een ‘slim’ cameranetwerk. Door de bestaande camera’s in de havens van Moerdijk en Oostende te verrijken met behulp van artificiële intelligentie, zorgen ze ervoor dat deze camera’s zelf meer beelden kunnen analyseren en verdachte situaties opmerken dan menselijk mogelijk is.

In het tweede kwartaal zijn we samen met de gemeente gestart met de campagne Meld Misdaad Anoniem. Een grote raamsticker op ons kantoorpand is hier onderdeel van. We hopen de 18.000 werknemers in de haven hiermee aan te sporen verdachte situaties te melden. Alle inspanningen op het gebied van veiligheid hebben tot resultaat gehad dat we opnieuw het Keurmerk Veilig Ondernemen hebben mogen ontvangen. Dit keurmerk is een waardering voor bedrijventerreinen waar succesvol wordt samengewerkt op het gebied van veiligheid.

Naast bovenstaande resultaten is er uiteraard meer bereikt. Ik verwijs u daarvoor graag naar de verantwoording per programma in deze kwartaalrapportage.

Ferdinand van den Oever
Directeur Havenbedrijf Moerdijk

Juli 2019

Programma Commerciële Exploitatie

Exploitatie droog

Wat willen wij bereiken

Het havenbedrijf wil een concurrerende positie innemen als meest inlands gelegen zeehaven van Nederland. Om deze positie te bereiken, werkt het havenbedrijf aan concurrerende uitgifteprijsen van gronden en zorgt het voor een goede weg-, water-, buisleiding- en spoorinfrastructuur. Dit zijn belangrijke randvoorwaarden voor een goed vestigingsklimaat.

Het havenbedrijf richt zich op een gronduitgifte van ten minste 10 hectare in 2019, het vullen van ongebruikte kavels in bezit van derden en het invullen van bestaande bouw. Daarbij kiest het havenbedrijf specifiek voor het versterken en uitbouwen van bedrijven uit de topclusters chemie en biobased economy (Industrial Park Moerdijk) en logistiek, zowel in bestaand havengebied als op het Logistiek Park Moerdijk. Vanuit de clustergedachte streven we naar het juiste bedrijf op de juiste plaats. Daarbij kijken wij naar zuinig ruimtegebruik en optimale synergie tussen bedrijven onderling om sterke clusters van bedrijven te bouwen.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Gerichte acquisitie op initiatieven voor reststromen

Ook Shell ziet een belang in een pyrolyse van plastic en zou daarin samen met ons willen optrekken. Shell en de partijen uit het pyrolysecluster hebben hiervoor de eerste gesprekken gevoerd. De MER-studie voor de vestiging van een grote pyrolysepartij is zo goed als afgerond, maar door de PAS-discussie is er onduidelijkheid over de vergunbaarheid van dit project. Voor de locatie Oostelijke Randweg 48 hebben wij een aanbieding gedaan aan twee partijen die zich richten op bewerking en op- en overslag van reststromen.

2. Business development voor waterstof en bio-ethyleen

In het tweede kwartaal hebben wij een aanbieding voorbereid aan een partij die een boosterstation wil plaatsen om de capaciteit van het Europese waterstofnetwerk te vergroten. Tevens hebben wij met deze partij onderzocht of er op de utilities stikstof en zuurstof capaciteit ontwikkeld kan worden op Moerdijk. De Biobased Delta is aangehaakt op de business case bio-ethyleen.

3. Marketingcommunicatie gericht op logistiek en procesindustrie

Het havenbedrijf heeft in het tweede kwartaal deelgenomen aan de tweejaarlijkse beurs Transport Logistic München. Ook heeft het havenbedrijf samen met de partners van de West-Brabant-Corridor een programmaonderdeel georganiseerd voor het corridorerevent van MCA. Verder bezochten wij World Bio Markets in Amsterdam en het Havencongres in Rotterdam. Met een aantal gevestigde bedrijven en andere relaties waren wij aanwezig bij het Ondernemersgala Moerdijk.

Exploitatie nat

Wat willen wij bereiken

Het havenbedrijf neemt een concurrerende positie in als meest inlands gelegen zeehaven van Nederland. Het verder optimaliseren en verduurzamen van de logistieke draaischijffunctie van Moerdijk moet leiden tot

het maximaliseren van de beladingsgraad van barge, trein en truck en tot een minimale betrouwbare rij- en vaartijd tussen Moerdijk en de deepseahavens/-terminals.

Het havenbedrijf richt zich op het vergroten van de overslag door het vervullen van de extended-gatefunctie voor de mainports Rotterdam en Antwerpen. Daarnaast wil het havenbedrijf zijn marktaandeel in short-seashipping op Verenigd Koninkrijk en Baltische Staten vergroten. Dat geldt tevens voor het aandeel spoor-goederenvervoer. De duurzaamheidspropositie richt zich op de combinatie van waardetoevoegende logistiek en waardecreërende procesindustrie.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Extended gate: dashboard ontwikkelen voor monitoring van modal shift

De bargeshuttle West-Brabant-Corridor (WBC) groeit gestaag. Na de zomer verwachten wij de eerste inzichten uit de monitor.

2. Short sea: realiseren van een nieuwe spoorshuttle en een lijndienst

De shuttle Moerdijk - Wroclaw/Polen is gestart met twee vertrekken per week. Gericht op het versterken van onze short sea positie op Noorwegen hebben wij een aanbieding gedaan aan de klant die de vrije locatie aan het einde van de Middenweg wil ontwikkelen voor koel-/vrieslading.

3. Spoor: plan van aanpak voor bundeling van koelcontainers en tankcontainers

Samen met Rewin en de partners Oosterhout en Roosendaal hebben wij een voorstel besproken voor een vervolgsubsidie voor het project MORE. Na de zomer wordt hier vervolg aan gegeven. Ook hebben wij met een aantal partijen gesproken over de ontwikkeling van een tweede railterminal op Moerdijk.

4. Kennisvernieuwing en innovatie in logistiek: deelnemen aan pilotprojecten

Havenbedrijf Moerdijk is één van partners in programma Talking Logistics en het validatieprogramma Catalyst living lab. Beide programma's vallen onder de topsector logistiek. Binnen Talking Logistics is met verschillende ondernemers uit Moerdijk gewerkt aan een case voor slimmer wegtransport met gebruik van truckplatooning op de corridor Moerdijk – Rotterdam. Inmiddels is ook bekend dat de subsidieaanvraag voor het programma Catalyst door Europa gehonoreerd is. Deze case wordt in Talking Logistics meegenomen.

Samen met een aantal MKB bedrijven uit de binnenvaart hebben wij een voorstel voor een Talent Innovatie Pool (TIP) ingediend bij de Hogeschool Rotterdam. Hogeschool Rotterdam heeft deze TIP opgezet om enerzijds studenten logistiek te interesseren voor het MKB (boeien) en anderzijds om alumni te behouden voor de logistieke sector (binden). De verwachting is dat de TIP binnenvaart in september van start zal gaan.

Programma Ruimtelijke ontwikkeling, Milieu en Duurzaamheid

Ruimtelijke ontwikkeling

Wat willen wij bereiken

Het havenbedrijf ontwikkelt het haven- en industrieterrein Moerdijk vanuit een integrale gebiedsontwikkeling: duurzame ruimtelijke en economische ontwikkeling met behoud van een goede milieukwaliteit. Door experimenteeruimte vanuit de Crisis- en herstelwet kan op het gebied van de beperkte milieugebruiksruimte (geluid, lucht, natuur) innoverend met ruimtegebruik omgegaan worden. Dit wordt geregeld in een bestemmingsplan+. De uitwerking van het in 2017 vastgestelde masterplan Industrial Park Moerdijk (IPM) moet leiden tot een afgewogen invulling van dit gebied. Voor het Logistiek Park Moerdijk (LPM) start het havenbedrijf de voorbereidingen, zodat na onherroepelijk worden van het Provinciaal Inrichtingsplan zo snel mogelijk gestart kan worden met bouwrijp maken en de gronduitgifte.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Strategische studie buisleidingen HIM

In het eerste kwartaal van 2019 zijn de mogelijkheden bepaald om de risicocontouren van buisleidingen op het Industrial Park Moerdijk te beperken. Vervolgens hebben wij in het tweede kwartaal gesprekken met de betrokken stakeholders gevoerd. Op basis hiervan kan besluitvorming bij de betrokken bedrijven plaatsvinden. Bij positieve besluitvorming dienen de betrokken bedrijven aanpassing van de contour aan te vragen bij het bevoegd gezag.

2. Rol commissie Vestiging in de klantreis

Dit onderdeel is nog niet opgestart.

Milieu

Wat willen wij bereiken

Het havenbedrijf heeft een actueel inzicht in de milieuhygiënische belasting van de beheerde terreinen door dit te monitoren. Dit inzicht is de basis om activiteiten waar mogelijk te verbeteren met als doel de milieugebruiksruimte zo goed mogelijk te beheren en waar mogelijk te verkleinen. Het havenbedrijf voldoet aan goed 'naberschap' door feitelijke milieu-informatie transparant en tijdig met de omgeving te communiceren, en door milieuprestaties en eventuele verbeteringen inzichtelijk te maken.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Milieugebruiksruimte: mogelijkheden stikstofdepositiebeheer en –reductie

De eerste uitspraken van de Raad van State inzake de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) zijn ingrijpender dan verwacht. Zowel landelijk als provinciaal wordt hard gewerkt om de problematiek aan te pakken. Het havenbedrijf neemt daarom zelf nog geen actie, maar zet zich in om de belangen van onze bedrijven en onze terreinen voldoende voor het voetlicht te brengen.

2. Ontwerp herinrichting Appelzak inclusief participatie kern Moerdijk

Het ontwerp- en het participatietraject zijn opgestart. In het derde kwartaal organiseren wij een eerste informatiebijeenkomst voor omwonenden.

Duurzaamheid

Wat willen wij bereiken

Het havenbedrijf verbindt bestaande en nieuwe bedrijven om reststromen zoals stoom, warm water en CO2 als vernieuwde grondstof te kunnen gebruiken. Door ontwikkeling en exploitatie van nieuwe energiesystemen wordt het huidige elektriciteitsnetwerk efficiënter en duurzamer. Al deze ontwikkelingen leveren een bijdrage aan het realiseren van een klimaatbestendig en energieneutraal haven- en industrieterrein. Het havenbedrijf handelt ecologisch verantwoord in het beheer en speelt in op ecologische mogelijkheden zoals met tijdelijke natuur.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Realisatie solarparken

De Raad van Commissarissen heeft ingestemd met de voorbereiding van de eerste fase. Vervolgens zijn wij gestart met het aanbesteden van het technisch definitief ontwerp en de voorbereiding van een EPC (Energieprestatiecontract). Voor de tweede fase van het zonnepark heeft onze samenwerkingspartner Waterschap Brabantse Delta een technische studie opgestart naar de voorwaarden waaronder plaatsing op delen van de waterkering mogelijk is.

2. Opstellen uitvoeringsprogramma watermanagementplan

Afgelopen kwartaal hebben de partners van het watermanagementplan gewerkt aan de verdere uitwerking van het actieplan. Gezamenlijk is een communicatiestrategie gemaakt en het actieplan is per maatregel opgedeeld in deelactiviteiten inclusief tijdsplanning en voorgelegd aan de directie/bestuurders van de partners.

3. Opstellen uitvoeringsplan robuuste natuur

Het uitvoeringsplan robuuste natuur beoogt te onderzoeken of het verbeteren van de kwaliteit van de twee Natura 2000-gebieden rond het haven- en industrieterrein (vooraf investeren in natuurontwikkeling) kan helpen in het creëren van “stikstofruimte”. Vanwege de voortdurende juridische onzekerheden rondom de interpretatie van wet- en regelgeving van stikstofdepositie, wordt met dit onderzoek nog niet gestart. Wel bieden wij onze ideeën hieromtrent aan aan de provincie, zodat zij dit mee kan nemen in de landelijke aanpak.

Programma Veiligheid & Havenmeester

Veiligheid

Wat willen wij bereiken

Aandacht en zorg voor veiligheid maakt integraal deel uit van onze reguliere taken en werkzaamheden. We vervullen onze rol van havenmeester en Port Security Officer. Als wegbeheerder gaan we over de verkeersveiligheid op het haven- en industrieterrein. En uiteraard waken we als terreinbeheerder over de veiligheid van het totale territorium. Op weg gaan naar excellente veiligheid impliceert dat we 'ons werk in uitvoering' verder professionaliseren.

Daarnaast willen we fungeren als spin in het web en dus binnen het netwerk van alle bij veiligheid betrokken partijen. Als regisseur hebben we vooral een verbindende rol. We brengen partijen bij elkaar en zorgen voor resultaatgerichte samenwerkingsverbanden. We willen het pluspakket dat de voorzieningen als collectieve beveiliging, publiek-private brandweezorg en gezondheidsvoorzieningen bevat versterken. Ook de verdere uitbouw van het Haven Moerdijk Coördinatie Centrum (HMCC) behoort daartoe.

Tot slot behartigen we gezamenlijke belangen op het gebied van veiligheid. We treden op als pleitbezorger en waar nodig als lobbyist. We zijn het bruggenhoofd dat ervoor zorgt dat de veiligheidsbelangen op diverse niveaus (lokaal, regionaal, nationaal) onder de aandacht komen. We wenden onze invloed ook aan voor besluitvorming over procedures en wet- en regelgeving waarmee de veiligheid van het haven- en industrieterrein is gediend.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Verkenning van maatregelen voor (nieuwe) risico's

In april is de campagne Meld Misdaad Anoniem op het haven- en industrieterrein Moerdijk gelanceerd. De campagne heeft tot doel medewerkers van bedrijven te activeren om signalen van (ondermijnende) criminaliteit te melden. De eerste meldingen zijn inmiddels binnengekomen en worden door de juiste partners opgepakt. Daarnaast laat de gemeente Moerdijk, in nauwe samenspraak met het havenbedrijf, een ondermijningsbeeld voor het haven- en industrieterrein opstellen.

2. Toezicht en handhaving versterken

De pilot met een buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA) op het haven- en industrieterrein loopt voor spoedig. De BOA heeft onder andere diverse malen opgetreden tegen verkeersgevaarlijke parkeersituaties. De Taskforce Zeeland-Brabant heeft een programmamanager ondermijning zeehavens aangesteld. Zijn opdracht is onder andere om het toezichts- en handavingsprogramma op het haven- en industrieterrein Moerdijk te versterken.

Havenmeester

Wat willen wij bereiken

De haven van Moerdijk is een vlotte en veilige haven voor alle gebruikers. Daarom is de interne en externe informatievoorziening op orde en wordt voldaan aan nationale en internationale wet- en regelge-

ving. Dit bereiken wij onder meer door te kiezen voor nieuwe technologische mogelijkheden in computersystemen en slimme koppelingen van port community-systemen met ons eigen havenmanagementsysteem. Systematisch, steekproefsgewijs uitgevoerde controles van onze computersystemen dragen daarnaast bij aan de robuustheid van die koppelingen.

Bij calamiteiten heeft het havenbedrijf direct relevante informatie beschikbaar, bijvoorbeeld over de gevaarlijke lading aan boord van (zee)schepen. Met andere overheden zorgen wij voor een veilige vaarweg naar en van Moerdijk waarbij alle verkeersdeelnemers begeleid kunnen worden.

Voor wachtende (binnenvaart)schepen zijn voldoende wachtligplaatsen beschikbaar. Deze ligplaatsen zijn uitgerust met mogelijkheden die in een moderne, veilige en duurzame haven thuis horen. Denk hierbij aan autoafzetplaatsen, walstroomvoorzieningen en draadloos internet. Om duurzaamheid in de haven blijvend te stimuleren krijgen aantoonbaar schone schepen een korting op het havengeld en stimuleert het havenbedrijf het gebruik van LNG als brandstof.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Havenbeheersverordening harmoniseren

De gesprekken met het Havenbedrijf Rotterdam over verdeling van taken en verantwoordelijkheden rondom de afwikkelingen van (zee)vaart zijn voortgezet. Daarnaast zijn wij met de gemeente het proces van herziening en harmonisatie van de havenbeheersverordening gestart.

2. Herziening analyses Hollandsch Diep – Dordtsche Kil

In het bestuurlijk overleg heeft het Havenbedrijf Moerdijk - in verband met de sterke toename van zeevaart - ingezet op een vervroegde evaluatie van het Maatregelenpakket Hollandsch Diep – Dordtsche Kil. Rijkswaterstaat heeft aangegeven voor de zomer terug te koppelen welke mogelijkheden zij hiertoe ziet. Tot op heden hebben wij deze reactie niet ontvangen.

3. ISPS-opschaling professionaliseren

Vanuit beheers- en klantperspectief lijkt het onderbrengen van een opschalingsfunctionaliteit het meest voor de hand liggend binnen de MOBI-applicatie. Hierin worden ook andere ISPS-processen afgehandeld. Havenbedrijf Moerdijk heeft dit binnen de beheersgroep voor deze applicatie als use-case aangedragen. Dit is door andere havenbedrijven positief ontvangen. In kwartaal drie bekijken we wanneer deze ontwikkeling kan plaatsvinden.

Programma Infrastructuur en Beheer

Infrastructuur

Wat willen wij bereiken

De arealen van het haven- en industrieterrein, en daarmee de vervoersmodaliteiten weg, water, spoor, datatransport en (buis)leiding, zijn en blijven geschikt voor marktontwikkelingen en –vragen, veranderende wet- en regelgeving en verandering in samenwerkingen. Dit wordt bereikt door een integrale benadering en op een maatschappelijk verantwoorde wijze. De integrale beleving van het terrein door de klant is hiermee doelmatig, koersvast en toekomstgericht.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Verkenning naar een eigen waste-to-product grondstoffenbank

Samen met Itanks innovation support hebben wij een plan van aanpak gemaakt. In het tweede kwartaal is in beeld gebracht wat afvalstromen/reststromen van het havenbedrijf zelf zijn in het beheer, in projecten en in de beheerplannen en hoe deze worden afgevoerd/bewerkt. De volgende stap is om de afvalstromen/reststromen te verbinden aan de inkoop van grondstoffen en vast te stellen of en zo ja hoe deze stromen hoger in de afvalhiërarchie verwerkt kunnen worden.

2. Actualisatie van het inrichtingsontwerp d'Entree en Plaza

Voor de actualisatie van het ontwerp hebben wij een stedenbouwkundig bureau gekozen en de eerste uitwerkingen besproken.

3. Sensoring op de weg

In het eerste kwartaal hebben we geïnventariseerd hoe andere havenbedrijven omgaan met sensing. In beginsel gaat het over weeg- en tellussen, maar het is ook de bedoeling om deze data te koppelen aan het cameraplan en het securitymanagementsysteem voor de beveiliging van het terrein. Met de verzamelde informatie hebben we een eindbeeld geschetst waar we de komende jaren naar toe groeien. Tevens hebben we concrete acties geformuleerd om de weeg- en tellussen nog dit jaar op een toekomstbestendige manier te realiseren. Hiervoor hebben we in het tweede kwartaal een uitvraag geformuleerd en aan marktpartijen voorgelegd voor inschrijving.

Beheer nat

Wat willen wij bereiken

De beheerde kapitaalgoederen haven, kades en pieren zijn goed bereikbaar en beschikbaar voor de zee- en binnenvaartschepen die Moerdijk kunnen bereiken. Duurzaamheid, lifecyclecostingbenadering, proactief onderhoudsmanagement en systeemgerichte contractbeheersing (SCB) zijn hierbij het uitgangspunt.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Smart inspections van oevers, kades en constructies in de haven

Inzicht in en beheersing van risico's is essentieel voor assetmanagement. Gebruik van de nieuwste inspectiemethodieken, zoals multibeam en sonar, helpen ons om risico's beter in beeld te hebben. In het tweede kwartaal is een groot deel van de smart inspections uitgevoerd. Met deze beelden wordt een 3D model van onze assets is gemaakt. Op basis van dit model kunnen we ons beheer en onderhoud slimmer en efficiënter

uitvoeren. Het resterend deel van de uitvoering en de eerste rapportages verwachten wij in het derde kwartaal.

Beheer droog

Wat willen wij bereiken

De door het havenbedrijf beheerde kapitaalgoederen wegen (inclusief wegmeubilair), riool (inclusief gemalen), groen, kunstwerken en openbare verlichting zijn goed bereikbaar en beschikbaar. Duurzaamheid, lifecyclecosting-benadering, proactief onderhoudsmanagement en systeemgerichte contractbeheersing (SCB) zijn hierbij het uitgangspunt. Op die manier dragen deze kapitaalgoederen bij aan de realisatie van de ambities en ontwikkelingen van het haven- en industrieterrein.

Het havenbedrijf kan te allen tijde de staat van haar complete areaal aantonen. Op functionele eisen kan het havenbedrijf op afstand sturing geven aan het beheer. Daarmee blijft het areaal fungeren als visitekaartje voor ons en het bedrijfsleven. De duurzaamheidsambities van het havenbedrijf worden ook in dit programma gerealiseerd. Zo zorgt het havenbedrijf ervoor dat bedrijven en werknemers het werken op en bezoeken van het haven- en industrieterrein als aangenaam en prettig ervaren.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Duurzaamheid en innovatie als prestatie verankeren in beheercontracten en samenwerkingen

In het eerste kwartaal heeft het havenbedrijf duurzaamheid en innovatie in de gunningscriteria van de aanbesteding van het beheercontract droog verwerkt. Duurzaamheid is gekoppeld aan *Sustainable Maintenance* en heeft de richtlijn BREEAM Gebied als basis. We vragen de inschrijver zich maximaal in te spannen om de kwalificatie 'Very Good' te handhaven en op termijn te verbeteren.

Innovatie is gekoppeld aan *Smart Maintenance*. Het havenbedrijf wil continue verbetering van onderhoud en beheer tegen een scherpe prijs realiseren. Hiervoor vragen wij de nieuwe serviceprovider om verbetervoorstellen en investeringsvoorstellen. In het tweede kwartaal hebben we de inschrijvingen ontvangen en beoordeeld. De gunning wordt in het derde kwartaal verwacht.

Programma Bedrijfsvoering

Bestuur, Strategie en Public Affairs

Wat willen wij bereiken

De haven van Moerdijk heeft een stevige positie binnen de Vlaams-Nederlandse Delta door blijvend in te zetten op de unieke en complementaire activiteiten in Moerdijk. Versterking binnen het Vlaams-Nederlandse netwerk vraagt een intensieve inzet richting stakeholders om onze belangen te waarborgen. Wij zijn actief op verschillende niveaus (regionaal, nationaal, internationaal) en in meerdere netwerken. Bijvoorbeeld de Branche Organisatie Zeehavens. Actief bijdragen aan dit soort netwerken werkt als katalysator voor het realiseren van onze ambities.

Het havenbedrijf positioneert zich als constructieve samenwerkingspartner in de regio. Dankzij de Omgevingstafel is er een gestructureerde organisatie, waarin bewoners, bedrijven en overheden met elkaar overleggen en informatie uitwisselen. Bewoners worden zo in staat gesteld mee te denken en te handelen op het gebied van vorm en inhoud van uitvoering. Een heldere rolverdeling, transparante communicatie en afspraak = afspraak vormen het kenmerk van deze organisatie. Wij staan voor transparantie in besluitvorming en het openbaar maken van besluiten en cijfermatige informatie.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Start nieuwe uitvoeringsagenda Havenstrategie Moerdijk 2030

Dankzij de projectorganisatie is het havenbedrijf betrokken bij een OP Zuid subsidieaanvraag rond robotics in inspectie & maintenance. Moerdijk staat in dit project open voor de rol van “proeftuin voor Smart Maintenance van infrastructuur”. Zo’n proeftuin kan een vliegwiel zijn voor bedrijfsinnovaties in geautomatiseerd beheer en onderhoud. Logistieke ondernemers zijn in een werksessie bijgepraat over mogelijkheden voor elektrificatie van transport. Technisch zijn er geen belemmeringen voor elektrificatie van transportmiddelen die rondrijden op het haven- en industrieterrein (zoals containertrekkers) of in de regio.

2. Strategische aanpak Public Affairs

Met de Europese Commissie hebben we een General Agreement gesloten voor ons CEF subsidieproject. Herin is exact vastgelegd wat, tegen welke kosten, wanneer opgeleverd moet worden. Het is gelukt CCT als (mede)projectpartner op te voeren. In de originele aanvraag was dit niet het geval. Port of Moerdijk is met een stand aanwezig geweest op het jaarcongres van Logistics Community Brabant. Op 11 juni hebben wij de Green Deal Zeevaart, Binnenvaart en Havens mede ondertekend. Daarin staan afspraken over o.a. brandstofbesparing en systeeminnovaties voor het bundelen van lading.

Juridische zaken

Wat willen wij bereiken

Een algeheel juridisch kwaliteitsbeleid gebaseerd op generieke juridische kennis draagt structureel bij aan de steeds verdere professionalisering van het havenbedrijf en het inzichtelijk maken en beheersen van (juridische) risico’s.

Het havenbedrijf organiseert zowel bij interne als bij externe besluitvorming het juridisch advies aan de voorkant van het proces. Niet alleen voor de primaire processen, maar ook voor projecten. Dat betaalt zich

uit in goed onderbouwde, begrijpelijke besluiten en overeenkomsten voor het havenbedrijf, zijn partners en andere belanghebbenden.

Daar waar onverhoopt niet preventief kan worden gehandeld of meegedacht, wordt door uitoefening van een adequate, correctieve functie optimale rechtsbescherming van het havenbedrijf bereikt. Dit realiseert het havenbedrijf door het vlot en inzichtelijk afhandelen van schadeclaims of klachten. Indien noodzakelijk, worden juridische procedures gevoerd (ondersteund door specialistische, externe kennis).

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Tweejaarlijkse herijking van ons inkoop- en aanbestedingsbeleid

In het tweede kwartaal hebben wij in een gezamenlijke sessie met alle budgethouders van het havenbedrijf ons beleid kritisch beschouwd. Bij die beschouwing werden niet alleen de meest recente ontwikkelingen op het vlak van wet- en regelgeving meegenomen, maar hebben we ook bekeken hoe we het beleid nog beter kunnen laten aansluiten op onze ambities op het gebied van duurzaam inkopen. In de tweede helft van dit jaar zetten wij het herijkte beleid op papier.

2. Algemene voorwaarden simpeler & duidelijker

Voor deze activiteit gaven wij opdracht aan een extern bureau. Zij zullen onze voorwaarden bekritisieren en met verduidelijkingsvoorstellen komen. In de tweede helft van dit jaar verwachten wij hiervan de resultaten.

3. In kaart brengen van de juridische impact van Artificial Intelligence (AI) in brede zin

Voor deze activiteit hebben wij in het tweede kwartaal nog geen werkzaamheden verricht.

Financiën

Wat willen wij bereiken

Het havenbedrijf heeft een meerjareninvesteringsplan dat past bij de financiële mogelijkheden van het havenbedrijf en een jaarlijks sluitende begroting.

Daarnaast is de planning- en controlcyclus effectief en efficiënt. Effectief door tijdig de benodigde (financiële) stuurinformatie te verstrekken. Efficiënt door daarbij gebruik te maken van de laatste beproefde technische mogelijkheden.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Belastingscan

De belastingscan, die tot doel heeft om er zeker van te zijn dat we helemaal compliant zijn op belastinggebied, is in het tweede kwartaal uitgevoerd door Deloitte. Het rapport met bevindingen en aanbevelingen wordt in het derde kwartaal verwacht.

Communicatie

Wat willen wij bereiken

Een heldere rolverdeling, transparantie en afspraak = afspraak zijn de uitgangspunten voor communicatie van het havenbedrijf om een gelijkwaardige relatie te bewerkstelligen met en tussen bewoners en bedrijven.

Bedrijven, overheden en omgeving kennen het haven- en industrieterrein Moerdijk als hét knooppunt voor duurzame logistiek, duurzame chemie en procesindustrie. Het havenbedrijf profileert zich als excellent en onderscheidend op deze gebieden.

Daarnaast zet het havenbedrijf marketingcommunicatie in ter ondersteuning van het programma Commercie, waarbij wij ons nadrukkelijk presenteren als aantrekkelijke vestigingsplaats in de topclusters.

Voor een goed 'naberschap' met de omgeving organiseert het havenbedrijf onderlinge bekendheid tussen bewoners en bedrijven. Ook zet het havenbedrijf economische revenuen in ten behoeve van vitaliteit en leefbaarheid van omliggende kernen via de Vitaliteitsregeling.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Uitvoeren van een klanttevredenheidsonderzoek

Omdat de gemeente Moerdijk in het tweede kwartaal de ondernemerspeiling uitvoerde, hebben wij besloten het klanttevredenheidsonderzoek naar het derde kwartaal te verschuiven.

2. Videomarketing

Hier is nog niet mee gestart.

Personeel en Organisatie

Wat willen wij bereiken

Als havenbedrijf willen we een aantrekkelijke werkgever zijn voor huidige en nieuwe generaties. We investeren in het lerend vermogen van onze organisatie en de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers. Daarnaast is een sterk werkgeversmerk belangrijker dan ooit, omdat het aantrekken van talent een flinke uitdaging is.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Analyse Generatie Z

In het eerste kwartaal hebben wij desk research uitgevoerd naar de Generatie Z. Uit dit onderzoek blijkt dat werving van deze doelgroep vraagt om een andere benadering en investeringen in moderne recruitmenttechnieken. In het tweede kwartaal is nog geen vervolg gegeven aan dit onderzoek. De verwachting is dat dit aan het einde van het jaar gereed is.

2. Video: Werken bij Havenbedrijf Moerdijk

Het havenbedrijf heeft zich in het eerste kwartaal georiënteerd op het soort video dat we willen maken. Hiervoor hebben we met een viertal bedrijven gesproken. In verband met andere prioriteiten is in het tweede kwartaal geen voortgang te melden. Het script voor de film maken we in het derde kwartaal, zodat we de resultaten uit de analyse van de Generatie Z mee kunnen nemen in de video.

Overige activiteiten

In het tweede kwartaal is met name gewerkt aan de uitwerking voor Moerdijk van de nieuwe CAO van het Havenbedrijf Rotterdam en de invulling van een aantal vacatures.

Informatisering en Automatisering

Wat willen wij bereiken

Een goed doordacht informatie- en automatiseringssysteem, waarmee relevante data real-time beschikbaar is, zowel voor intern als extern gebruik. Het risico op uitval van het systeem en op oneigenlijk en onverantwoord gebruik zijn hierbij tot een aanvaardbaar minimum beperkt.

Daarnaast streeft het havenbedrijf naar een archief dat op ieder moment voldoet aan de daarvoor geldende wet- en regelgeving, en dat op ieder moment overgedragen kan worden aan de bewaarplaats bij het provinciale archief.

Ontwikkelingen op het gebied van informatievoorziening worden op zodanige wijze gerealiseerd dat het de organisatie op een innovatieve wijze ondersteunt in het realiseren van de ambities uit de Havenstrategie.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Implementeren en uitrollen van een digitaal DMS (Document Management Systeem)

Bij het opstellen van de begroting 2019 in september/oktober 2018 gingen we ervan uit dat we op basis van ons ERP-systeem Microsoft Dynamics AX een bijpassend digitaal DMS zouden selecteren, implementeren en uitrollen. In januari zijn we gestart met de voorbereidingen voor de (Europese) aanbesteding van het beheer en onderhoud van ons ERP-systeem. Hierbij is nadrukkelijk stilgestaan bij de vraag of we wel of niet door moeten gaan met Microsoft Dynamics als ERP-systeem. Om dit vorm te geven is het idee ontstaan en uitgewerkt om voor de aanbesteding een marktconsultatie te houden. Met deze marktconsultatie stellen we de markt de vraag wat de beste systeemoplossing kan zijn voor het havenbedrijf, inclusief (geïntegreerd) documentmanagement. Uiteindelijk is besloten om door te gaan met Microsoft Dynamics als ERP-systeem en geen marktconsultatie te houden.

Aangezien ons huidige Microsoft Dynamics AX al te sterk verouderd blijkt te zijn (bij het vervangen van de hardware en overgang naar office 365 liepen we daardoor al tegen allerlei problemen aan) en de continuïteit daarvan op termijn in het geding is, betekent dit een overgang naar de laatste versie van Microsoft Dynamics, namelijk Microsoft Dynamics 365. Microsoft Dynamics 365 is anders dan Microsoft Dynamics AX. Het is een platform waarbij ERP en CRM samengaan. Een overgang naar Microsoft Dynamics 365 is geen eenvoudige migratie, maar feitelijk een overgang naar een compleet nieuw systeem.

De aanbesteding gaat dus bestaan uit het beheer en onderhoud van Microsoft Dynamics AX en daarna Microsoft Dynamics 365, de overgang naar Microsoft Dynamics 365 inclusief (geïntegreerd) documentmanagement.

2. Ontsluiten van beschikbare data in AX en digitaal DMS via GIS

Nadat het digitaal DMS uitgerold is, gaan we meer data uit ons ERP-systeem Microsoft Dynamics AX en ons digitaal DMS beschikbaar maken via ons Geografisch Informatie Systeem (GIS). Zolang Microsoft Dynamics 365 inclusief documentmanagement niet is geïmplementeerd is het niet verstandig om meer data te ontsluiten. Dit zou dan namelijk twee keer moeten gebeuren.

3. Onderzoek naar mogelijkheden voor online afname key-applicaties

Om ervoor te zorgen dat onze ICT systemen qua beveiliging en functionaliteiten up-to-date zijn, gaan we onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om key-applicaties online af te nemen. Het gaat hierbij om ons ERP-systeem Microsoft Dynamics AX, ons digitaal DMS en ons Geografisch Informatie Systeem (GIS).

Doordat de eerder genoemde marktconsultatie niet doorgaat, nemen we de mogelijkheid voor het online afnemen van ons ERP systeem nu mee in de aanbesteding. Als een logisch vervolg op de overgang naar Office 365 (online) wordt in het derde kwartaal SharePoint geüpgrade naar de online versie. Deze upgrade is noodzakelijk om de continuïteit te kunnen waarborgen.

Facilitaire Zaken

Wat willen wij bereiken

Zowel gasten van het havenbedrijf als eigen medewerkers ervaren dat het havenbedrijf maatschappelijk verantwoord ondernemen, professionaliteit, veiligheid, duurzaamheid en gastvrijheid hoog in het vaandel heeft staan.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Installeren Cloud Energie optimizer

Het havenbedrijf heeft de opdracht verleend om in het derde kwartaal de optimizer te implementeren. Deze optimizer draagt bij aan verdere verduurzaming van ons kantoor.

2. BREEAM-certificering kantoor havenbedrijf

In 2015 heeft het havenbedrijf voor zijn kantoor het BREEAM in-use certificaat behaald met het predicaat *Very good*. Wij hebben de gegevens die toen zijn ingediend vergeleken met de nieuwe norm. Dit zou resulteren in het predicaat *Good*. In het tweede kwartaal hebben we bekeken wat er nodig is om te voldoen aan de eisen voor het predicaat *Very good*. Hieruit is naar voren gekomen dat er een verdieping van ons MVO-beleid en Natuurmanagementplan opgesteld dient te worden specifiek voor ons kantoor en de buitenruimte. De verwachting is dat dit, samen met de reeds genomen maatregelen en verzamelde gegevens, voldoende moet zijn om het predicaat *Very Good* te behalen.

Exploitatieoverzicht

Realisatie t/m juni 2019

	Realisatie	Begroot	Verschil
	t/m juni 2019	t/m juni 2019	t/m juni 2019
Netto omzet	8.397.446	8.706.906	-309.460
Overige bedrijfsopbrengsten	1.559.460	1.548.216	11.244
Totaal bedrijfsopbrengsten	9.956.906	10.255.122	-298.216
Lonen,salarissen en sociale lasten	1.312.087	1.389.606	-77.519
Afschr materiële vaste activa en bijzondere waardeverm	536.103	640.620	-104.517
Overige bedrijfslasten	3.885.757	5.068.554	-1.182.797
Totaal bedrijfslasten	5.733.947	7.098.780	-1.364.833
Bedrijfsresultaat	4.222.959	3.156.342	1.066.617
Financieel resultaat	1.303.431	1.730.634	-427.203
Resultaat voor bijzondere baten en lasten	2.919.528	1.425.708	1.493.820
Bijzondere baten en lasten	166.238	-	166.238
Resultaat	3.085.766	1.425.708	1.660.058

Prognose 2019

	Prognose	Begroot	Verschil
	2019	2019	2019
Netto omzet	17.300.000	17.400.000	-100.000
Overige bedrijfsopbrengsten	3.300.000	3.100.000	200.000
Totaal bedrijfsopbrengsten	20.600.000	20.500.000	100.000
Lonen,salarissen en sociale lasten	2.800.000	2.800.000	-
Afschr materiële vaste activa en bijzondere waardeverm	1.300.000	1.300.000	-
Overige bedrijfslasten	10.300.000	10.100.000	200.000
Totaal bedrijfslasten	14.400.000	14.200.000	200.000
Bedrijfsresultaat	6.200.000	6.300.000	-100.000
Financieel resultaat	-2.400.000	-3.400.000	1.000.000
Resultaat voor bijzondere baten en lasten	3.800.000	2.900.000	900.000
Bijzondere baten en lasten	300.000	-	300.000
Resultaat	4.100.000	2.900.000	1.200.000

Toelichting op exploitatieoverzicht

Totaal bedrijfsopbrengsten

Netto omzet

	Realisatie t/m juni 2019	Begroot t/m juni 2019	Verschil t/m juni 2019
Netto omzet			
Haven- en kade gelden	3.052.557	3.409.926	-357.369
Erfpacht en verhuur	5.344.890	5.296.980	47.910
Totaal Netto omzet	8.397.446	8.706.906	-309.460

Verwacht wordt dat op jaarbasis de netto omzet € 100.000 achter blijft op de begroting. Dit komt door € 300.000 minder havengeld dan begroot. Hiertegenover staan € 200.000 meer erfpacht- en verhuuropbrengsten doordat een aantal contracten nog niet afgesloten waren bij de begroting.

Overige bedrijfsopbrengsten

	Realisatie t/m juni 2019	Begroot t/m juni 2019	Verschil t/m juni 2019
Overige bedrijfsopbrengsten			
Gebruiksvergoedingen	652.195	677.250	-25.055
Vergoeding uitvoering publieke taken	601.102	600.756	346
Overige baten	306.162	270.210	35.952
Totaal overige bedrijfsopbrengsten	1.559.460	1.548.216	11.244

Verwacht wordt dat op jaarbasis de overige bedrijfsopbrengsten in 2019 € 200.000 hoger zullen zijn dan begroot door doorbelasting kosten uitvoeringsprogramma Havenstrategie aan de provincie Noord-Brabant en de gemeente Moerdijk (in de begroting waren deze opbrengsten gesaldeerd met de kosten).

Totaal bedrijfsopbrengsten	9.558.206	10.255.122	-696.916
-----------------------------------	------------------	-------------------	-----------------

Totaal Bedrijfslasten

Lonen, salarissen, sociale lasten en overige personeelskosten

	Realisatie t/m juni 2019	Begroot t/m juni 2019	Vershil t/m juni 2019
<i>Lonen en salarissen</i>			
Brutosalarissen	874.629	954.840	-80.211
VUT/WW-uitkeringen	-2.896	0	-2.896
Uitzendkrachten en inhuur	24.277	49.998	-25.721
<i>Totaal Lonen en salarissen</i>	896.010	1.004.838	-108.828
<i>Sociale lasten</i>			
Pensioenlasten	153.517	133.338	20.179
Overige sociale lasten	101.263	99.042	2.221
<i>Totaal sociale lasten</i>	254.780	232.380	22.400
<i>Overige personeelskosten</i>			
Reis- en verblijfkosten	36.092	40.494	-4.402
Opleidingskosten	13.575	27.504	-13.929
Wervingskosten	7.000	12.498	-5.498
Overige personeelskosten	104.630	71.892	32.738
<i>Totaal overige personeelskosten</i>	161.297	152.388	8.909
Totaal Lonen, salarissen en sociale lasten	1.312.087	1.389.606	-77.519

Verwacht wordt dat op jaarbasis de lonen, salarissen, sociale lasten en overige personeelskosten in 2019 in lijn liggen met de begroting.

Afschrijvingen materiële vaste activa en bijzondere waardeverminderingen

	Realisatie t/m juni 2019	Begroot t/m juni 2019	Vershil t/m juni 2019
<i>Afschrijvingen materiële vaste activa</i>			
Afschrijving materiële vaste activa	536.103	640.620	-104.517
<i>Totaal afschrijvingen materiële vaste activa</i>	536.103	640.620	-104.517
<i>Bijzondere waardeverminderingen</i>			
Afwaardering materiële vaste activa			0
<i>Totaal bijzondere waardeverminderingen</i>	0	0	0
Totafschr mat vaste activa en bijz waardeverm	536.103	640.620	-104.517

Verwacht wordt dat op jaarbasis de afschrijvingen materiële vaste activa en bijzondere waardeverminderingen in 2019 in lijn liggen met de begroting.

Overige bedrijfslasten

	Realisatie t/m juni 2019	Begroot t/m juni 2019	Vershil t/m juni 2019
Exploitatie kosten			
Uitvoering en beheerkosten	569.409	846.876	-277.467
Dotatie aan voorzieningen	1.366.000	1.366.002	-2
Kosten brandweezorg	291.831	154.998	136.833
Overige exploitatie kosten	0	2.502	-2.502
Totaal exploitatie kosten	2.227.240	2.370.378	-143.138

	Realisatie t/m juni 2019	Begroot t/m juni 2019	Vershil t/m juni 2019
Algemene en administratiekosten			
Algemene advieskosten	527.632	830.784	-303.152
Juridische advieskosten	32.627	30.000	2.627
Accountantskosten	37.586	47.502	-9.916
Belasting advieskosten	10.350	25.254	-14.904
Bestuurskosten	8.000	19.998	-11.998
Administratie kosten derden	-383	33.252	-33.635
Overige algemene kosten	3.155	2.232	923
Totaal algemene en administratiekosten	618.967	989.022	-370.055

	Realisatie t/m juni 2019	Begroot t/m juni 2019	Vershil t/m juni 2019
Relatiebeheerkosten			
Advertenties	4.669	10.002	-5.333
Evenementen	32.842	16.002	16.840
Website en social media kosten	3.567	57.498	-53.931
Sponsoring en donaties (v.a.2018 incl. vitaliteitsregeling)	17.297	49.998	-32.701
Overige relatiebeheerkosten	4.230	3.750	480
Totaal relatiebeheerkosten	62.604	137.250	-74.646

	Realisatie t/m juni 2019	Begroot t/m juni 2019	Vershil t/m juni 2019
Facilitaire kosten			
Kantinekosten	10.986	14.994	-4.008
Kantoorbenodigdheden	2.811	7.002	-4.191
Papier- en drukwerkkosten	25.993	23.496	2.497
Abonnementen, lidmaatschappen en vakliteratuur	44.398	27.576	16.822
Telefoonkosten	14.133	9.522	4.611
Portokosten	5.479	6.252	-773
Totaal facilitaire kosten	103.799	88.842	14.957

	Realisatie t/m juni 2019	Begroot t/m juni 2019	Vershil t/m juni 2019
Huisvestingskosten			
Onderhoudskosten gebouw, terrein en tuin	60.097	39.000	21.097
Schoonmaakkosten gebouw	20.730	30.000	-9.270
Overige huisvestingskosten	5.622	6.726	-1.104
Totaal huisvestingskosten	86.449	75.726	10.723

	Realisatie t/m juni 2019	Begroot t/m juni 2019	Vershil t/m juni 2019
Overige kosten			
Huurkosten	31.794	17.838	13.956
Verzekeringskosten	105.087	37.998	67.089
Gas, water en elektriciteit kosten	154.096	112.014	42.082
Onroerendzaak belasting	169.050	94.866	74.184
Waterschapslasten	57.038	22.422	34.616
Onderhoudskosten	192.201	268.656	-76.455
Nieuwe activiteiten	77.431	853.542	-776.111
Totaal overige kosten	786.698	1.407.336	-620.638

Verwacht wordt dat op jaarbasis de totale overige bedrijfslasten in 2019 € 200.000 hoger uit zullen vallen dan begroot met name door meer algemene advieskosten. Van de algemene advieskosten wordt € 200.000 doorbelast aan de provincie Noord-Brabant en de gemeente Moerdijk vanwege het uitvoeringsprogramma Havenstrategie (in de begroting waren deze opbrengsten gesaldeerd met de kosten).

Financiële baten en lasten

	Realisatie t/m juni 2019	Begroot t/m juni 2019	Vershil t/m juni 2019
Financiële baten en lasten			
Rente lening o/g	2.605.137	2.893.056	-287.919
Garantie premie	150.000	150.000	0
Overige rentelasten en bankkosten	2.363	2.802	-439
Doorberekende rente naar grondexploitaties	-1.454.070	-1.315.224	-138.846
Totaal financiële baten en lasten	1.303.431	1.730.634	-427.203

Verwacht wordt dat op jaarbasis het saldo van de financiële baten en lasten in 2019 € 1.000.000 hoger zal zijn door minder rentekosten (i.v.m. een lagere financieringsbehoefte) en meer rentetoerekening aan de grondexploitatie Industrial Park Moerdijk dan begroot (de boekwaarde waarover de rente berekend wordt is hoger dan waar in de begroting vanuit gegaan was).

Bijzondere baten en lasten

	Realisatie t/m juni 2019	Begroot t/m juni 2019	Vershil t/m juni 2019
Bijzondere baten en lasten			
Bijzondere baten	-175.382	0	-175.382
Bijzondere lasten	9.144	0	9.144
Totaal bijzondere baten en lasten	-166.238	0	-166.238

Verwacht wordt dat op jaarbasis het saldo van de bijzondere baten en lasten op jaarbasis € 300.000 hoger zal uitkomen door de verkoop van een (rest)perceel en de verkoop van een deel van een parkeerplaats aan de Plaza.

Totaal resultaat

	Realisatie t/m juni 2019	Begroot t/m juni 2019	Vershil t/m juni 2019
Resultaat			
Resultaat	3.085.766	1.425.708	1.660.058
Totaal resultaat	3.085.766	1.425.708	1.660.058

Verwacht wordt dat op jaarbasis het resultaat € 1.200.000 hoger zal zijn.

Financiering en treasury

Het havenbedrijf is een kredietovereenkomst aangegaan met het Havenschap Moerdijk. In de kredietovereenkomst is opgenomen dat het havenbedrijf gehouden is om er zorg voor te dragen dat het Havenschap Moerdijk te allen tijde aan haar verplichtingen uit hoofde van de financieringsinstrumenten kan voldoen, voor zover deze financieringsinstrumenten zijn benut om krediet aan het havenbedrijf te verstrekken.

De hoogte van de kredietlimiet is niet meer dan het kredietplafond ter grootte van € 280.000.000. De hoogte van de kredietlimiet wordt elk jaar bepaald en gebaseerd op de liquiditeitsplanning voor het komend kalenderjaar, met een opslag van 10% voor onvoorziene uitgaven.

In de bestuursvergadering van Havenschap Moerdijk op 16 mei 2019 is de kredietlimiet voor 2019 exclusief de financiering van het Logistiek Park Moerdijk bijgesteld van € 161.700.000 naar € 177.200.000.

Per 30 juni is voor ca. € 134.309.000 aan leningen opgenomen bij Havenschap Moerdijk. In 2019 kan dus nog voor € 42.300.000 aan leningen worden opgenomen. De kredietlimiet is ruim genoeg voor de rest van het jaar.

	Gezond	
ICR (Intrest Coverage Ratio, EBITDA/rentekosten)	> 2	1,9
DEBT/EBITDA (waarbij Debt = rentedragende schulden)	< 7	12,7
Solvabiliteitsratio (EV/TV)	> 30%	35%
Rentekosten op jaarbasis		€ 5.510.000
Gemiddeld rente percentage (rentekosten/ rentedragende schulden)		4,10%

In bovenstaand overzicht is een aantal ratio's opgenomen. Het Interest Coverage Ratio zegt hoeveel keer de rente kan worden betaald uit het brutobedrijfsresultaat. De Debt/Ebitda verhouding laat de verhouding zien tussen de langlopende schulden en het brutobedrijfsresultaat. De solvabiliteitsratio laat de verhouding zien tussen eigen vermogen en totaal vermogen. De rentekosten op jaarbasis geven de verwachte rentekosten op jaarbasis weer en het gemiddeld rentepercentage wordt bepaald door de rentekosten op jaarbasis te delen door de schulden op lange termijn. Omdat de lang lopende schulden in verhouding tot het brutobedrijfsresultaat relatief hoog zijn is de Debt/Ebitda hoog. Daardoor is ook de ICR aan de lage kant.